

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POZOR: V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček!

Typ posudku („kliknutím“ zakřížkujte platnou variantu)

Posudek vedoucí(ho) práce Posudek oponenta/ky

Autor(ka) práce

Příjmení a jméno: Mesiariková Ivana

Název práce: Konštrukcia identity jedinca na sociálnych sieťach

Autor(ka) posudku

Příjmení a jméno: Vochocová Lenka

Pracoviště: KMS IKSŽ UK FSV

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce	☐	☐	☒	☐	☐
1.2	Technika práce	☐	☐	☐	☒	☐
1.3	Struktura práce	☐	☐	☒	☐	☐

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Předložená práce je ve srovnání s odevzdanými tezemi mnohem méně ambiciózní, k cíli práce se autorka přiblížila jen velmi dílčím způsobem, a to zejména kvůli nevhodně aplikované metodologii a nedostatečné analytické práci s daty. Také struktura teoretického vzhledu do tématu zůstala nedokončená, slibovaná (a pro práci z mého pohledu od začátku stěžejní) konfrontace kulturního a politicko-ekonomického pohledu na komunikaci v sociálních sítích naprosto absentuje. S ohledem na výše uvedené je zároveň obtížné v práci najít přínos pro obor mediálních studií - předložená práce v podstatě nepřináší nové informace oproti pracím již existujícím, na něž autorka také odkazuje.

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňujte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 – 5 (výborné – velmi dobré – dobré – dostatečné – nedostatečné)

		Hodnocení známkou
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	3
2.2	Schopnost kriticky vyhodnotit prostudovanou literaturu a aplikovat ji	4
2.3	Úroveň zpracování materiálu, resp. zvládnutí techniky empirického výzkumu	4
2.4	Schopnost sestavit a použít soubor metod přiměřený cíli	4
2.5	Původnost práce, přínos práce k rozvoji oboru	4

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Autorka se v teoretické přípravě k samotnému výzkumu výrazně omezuje na literaturu z oblasti psychologie (přestože v závěru uvádí, že není studentkou psychologie), což přináší, kromě slabého oborového kontextu a z hlediska cílů práce zbytečného důrazu na mimooborové studie, také silně redukcionistický až normativní psychologizující pohled na uživatele sociálních sítí a jejich motivace - přestože závěry o případných vlivech tohoto typu komunikace na uživatele měly být právě předmětem samotného autorčina výzkumu. Autorka v tezích i původních konzultacích zamýšlela rozvinout v teorii dva možné pohledy na komunikaci v rámci sociálních sítí, kulturní a politicko-ekonomický, a pokusit se tak předložit komplexní, nedogmatický a nenormativní pohled na tento způsob komunikace zakotvený navíc v rámci oboru mediální studia. V průběhu realizace práce se však od tohoto záměru výrazně odklonila, aniž by toto jakkoli konzultovala (po počátečních konzultacích autorka předložila vedoucí práce pouze 1 stranu úvodního textu, poté až finální text, na jehož přepracování již nezbývalo po mých velmi kritických připomínkách dostatek času - proto je tento posudek bohužel spíše posudkem

opponentským). Přestože autorka v práci tvrdí, že výše zmíněné přístupy jsou v práci přítomny, rozhodně nesplnila záměr využít těchto přístupů ke kritické reflexi komunikace v sociálních sítích na úrovni diplomové práce v komunikačním oboru. Celá teoretická část je výrazně závislá na konceptu identity a na psychologických výzkumech pojatých navíc velmi dogmaticky. Autorka vůči sobě kriticky nestaví jednotlivé teorie a nepřináší nový vhled do problematiky jejich syntézou, ale de facto jen nekriticky přijímá tvrzení jiných autorů (Šmahel, s. 19: "Internet je prostredie, kde absentujú zábrany"; Vybíral, s. 22 - autorovy závěry o stavu "flow", neboli určitém tranzu, do kterého se dostávají lidé komunikující na soc. sítích s více uživateli najednou; Kováčová, s. 24 - zjednodušující závěry o hrozbě společenské izolovanosti jedinců z generace "digitálních domorodců" aj.). Sama navíc předkládá zjednodušující, nepodložené a nevědecké soudy (s. 4: "Skrátka, digitálna stopa tu po nás ostane a bude mať vplyv na náš život"; s. 19: "Okrem toho, fotografia povie viac než tisíc slov..."; s. 24: "... existenciálne vákuum moderných čias"), místy odkazy zcela chybí (např. s. 22 - teorie přenosu, s. 23 - přirovnání Facebooku k "orwellovské invazi do soukromí"). Vysvětlení jednotlivých konceptů je kromě výše uvedeného problematické také způsobem mechanického řazení za sebe do jednotlivých podkapitol, bez provázání jak mezi sebou, tak ve vztahu k výzkumu, problematické je uchopení role genderu ve vztahu k sociálním sítím (autorka zůstává závislá převážně na statistických údajích založených na nepříliš přijatelné dichotomii ženy vs. muži jako uživatelé - s. 24-26). Na s. 33 autorka předkládá závěry o "naší době" a významu či roli sociálních sítí (Facebooku) ve společnosti - opět velmi schematicky, normativně a tak, že de facto předem prezentuje závěry, které měly vzejít až z jejího výzkumu. Její přístup je místy navíc silně didaktický, autorka nedokáže udržet odstup (s. 35 - "... základné pravidlo je jednoduché: rozmyslite si dvakrát, čo o sebe uverejníte online."). Metodologie výzkumu a následné analýzy je nezvládnutá, navzdory intervenci vedoucí práce v poslední fázi před odevzdáním finálního textu autorka zůstává v půli cesty při analýze dat (chybí vyšší stupeň abstrakce, kategorizace, překódování materiálu a nalezení nových souvislostí - autorka jen mechanicky a deskriptivně rozřazuje výsledky do primárních kategorií, navíc udržuje logiku analýzy jednotlivých, jmenovitě identifikovaných rozhovorů, což není vhodné, nevnímá data z rozhovorů jako jeden soubor dat k analýze). Samotné rozhovory de facto jen směřují k potvrzení autorčiny předem daných předpokladů, metodologie má tedy spíše kvantitativní, deduktivní logiku, než logiku primárně induktivní (kvalitativní). Autorka se navíc v popisu metody na s. 46 neudrží mimo rámec kvantifikace (v kvalitativním výzkumu mluví o prostém výpočtu a četnosti výskytu jednotlivých jevů). V rozporu se schválenými tezemi navíc ve zpracování výzkumu naprosto chybí komparace výsledků rozhovorů s profily jednotlivých respondentů a respondentek.

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 – 5 (výborné – velmi dobré – dobré – dostatečné – nedostatečné)

		Hodnocení známkou
3.1	Logičnost struktury práce, podloženost závěrů	4
3.2	Zvládnutí terminologie oboru	2
3.3	Funkčnost, úroveň, přiměřenost poznámkového aparátu	2
3.4	Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejaté bez udání zdroje, hodnotěte stupněm 5. Pokud v textu zjistíte přejaté pasáže vydávané autorem neoprávněně za vlastní zjištění, nedoporučte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhněte, aby s autorem/kou bylo zahájeno disciplinární řízení.)	2
3.5	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotěte stupněm 5)	
3.6	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava	2

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení podoby výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výték)

K logičnosti struktury práce a podloženosti závěrů viz výše, pokud jde o dodržení citační normy a funkčnost pozn. aparátu, autorka tyto postupy zvládá velmi dobře. Jazykovou úroveň práce bohužel nemohu hodnotit vzhledem k tomu, že práce je předložena ve slovenštině, ale domnívám se, že místy autorka chybně pracuje s interpunkcí (pokud slovenština, stejně jako čeština, odděluje vedlejší věty vložené čárkou z obou stran a jiné vedlejší věty taktéž čárkou atd.).

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE/KY (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost tématu a závěrů apod.)

Na diplomové práci Ivany Mesiarikové se bohužel projevil nedostatečné konzultace vznikajícího textu, během nichž bych jako vedoucí práce mohla autorku včas nasměrovat ke smysluplnější realizaci, a to jak v teoretické části, tak při samotném výzkumu a analýze dat. Úvodní část je tak jen souhrnem konceptů bez hlubší koncepce a zejména bez kritického zhodnocení již existující literatury k tématu. Autorka za sebe jen řadí citace z dostupných prací, čímž výrazně oslabuje svůj vlastní přínos k tématu (např. Janouchovy citace k internetovému marketingu -

s. 41 - působí spíše jako manuál, jak komerčně využívat sociální sítě, nikoli jako kritická práce z oblasti mediálních studií). Vlastní přínos autorky je sporný bohužel také v samotné výzkumné části - výsledky jsou neobjevné, nepřinášejí nové poznatky oproti již existujícím pracím, z nichž autorka místy cituje, jsou obtížně zobecnitelné s ohledem na způsob analýzy dat, neukazují na žádné zásadní trendy, což mělo být klíčovým cílem práce. Autorka v závěru práce uvádí, že jí šlo o potvrzení nebo vyvrácení teorií - to je ale v souvislosti s kvalitativní analýzou poměrně zavádějící cíl. Práci doporučuji hodnotit stupněm dobře jen v případě velmi kvalitní obhajoby.

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT(KA) MUSÍ VYJÁDŘIT:

5.1	
5.2	
5.3	
5.4	

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

výborně – velmi dobře – dobře – nedoporučuji k obhajobě

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Datum:

Podpis:

Hotový posudek vytiskněte, podepište, odevzdejte ve dvou kopiích a zašlete elektronicky na adresu katedry!